

OBVEZNICE

Tržišna vrijednost dugoročnih obveznica

Obveznica se najčešće definiše kao hartija od vrijednosti kojom se emitent obavezuje da će imaću obveznice u roku njene dospelosti isplatiti iznos nominalne vrijednosti i ugovorenu kamatu.

Obveznice predstavljaju instrument duga i imaju izuzetno veliku ulogu u finansiranju preduzeća i javnog sektora.

Kratkoročne obveznice – eng. Note

Dugoročne obveznice- eng. Bond

Nominalni iznos sume koja je pozajmljena putem emisije obveznica naziva se glavnica. Kamata koju dužnik plaća na pozajmljeni iznos označava se kao kupon, a kamatna stopa u periodu do dospelosti obveznice kuponska ili nominalna kamatna stopa.

Tržišna vrijednost dugoročnih obveznica

- Prva prodaja dugorocnih obveznica vrši se ili direktno nekoj finansijskoj instituciji, ili se obveznice prodaju javno, preko specijalizovanih finansijskih posrednika.
- Emisiona ili prva prodajna cijena dugorocne obveznice zavisi od odnosa nominalne kamatne stope na dugorocnu obveznicu i efektivne kamatne stope na tržištu kapitala.

$$E = N * (n_{ks}/t_{ks})$$

- Ukoliko je nominalna kamatna stopa jednaka efektivnoj kamatnoj stopi, dugorocne obveznice ce se prodavati po nominalnoj vrijednosti. U suprotnom, obveznice se prodaju uz premiju ili diskont

Tržišna vrijednost dugoročnih obveznica

Klasifikacija obveznica izvršena je po njihovim određenim obilježjima:

Sa stanovišta osiguranja potraživanja obveznice se dijele na:

- Neosigurane - dugoročne obveznice su izdate bez zaloge i izdaju ih preduzeća sa prvoklasnom kreditnom sposobnošću.
- Osigurane - osigurane obveznice se izdaju sa zalogom

Tržišna vrijednost dugoročnih obveznica

Polazeći od vrste osiguranja obveznice imamo:

- hipotekarne obveznice (zemljište i nepokretna imovina): prve i druge, otvorene i zatvorene
- obveznice na zalog opreme (koriste pri nabavci nedostajuće opreme u slučaju da prodavac ne želi ili nije u mogućnosti da kreditira kupca)
- obveznice osigurane garancijom banke ili nekog drugog pravnog lica (Izdaju se najčešće prilikom finansijskog reorganizovanja preduzeća koja su bila u stečaju)

Tržišna vrijednost dugoročnih obveznica

U zavisnosti od nacina obracuna kamate imamo:

- **Obveznice sa fiksnom kamatom** (U zavisnosti od tehnike naplate kamate, razlikuju se kuponske i registarske obveznice)
- **Obveznice sa indeksiranom kamatom** (obveznice sa fiksnom kamatnom stopom čija vrijednost na dan dospijeca zavisi od kretanja kurseva HOV na tržištu kapitala, tj. berzanskog indeksa)
- **Obveznice sa varijabilnom kamatnom stopom** (kamatna stopa je određena kretanjem reperne kamatne stope, uvecane određenim procentom stimulacije -(na referentnu kamatnu stopu (npr. LIBOR) koja je varijabilna dodaje se fiksna premija koja zavisi od rejtinga kompanije)

Tržišna vrijednost dugoročnih obveznica

Sa aspekta načina participiranja obveznica u dobitku preduzeća razlikujemo:

- **Obične obveznice**, imaoću daju samo pravo na kamatu i naplatu glavnice o roku dospijeća.
- **Dohodne dugoročne obveznice**. Njihova osnovna karakteristika je u tome što je isplata fiksne kamate uslovljena ostvarenjem poslovnog dobitka. U slučaju da kamata ne bude isplaćena ona se kumulira i isplaćuje u periodu kada preduzeće ostvari pozitívni rezultat. Njih najčešće izdaju preduzeća koja su prošla sanaciju.
- **Participirajuće obveznice**. Ove dugoročne obveznice omogućavaju vlasniku da pored kamate učestvuje u raspodjeli neto dobitka preduzeća.

Tržišna vrijednost dugoročnih obveznica

Najpogodniji analitički osnov za razvrstavanje dugoročnih obveznica je tip emitenta. Prema ovom osnovu, podjela dugoročnih obveznica bi se mogla izvršiti na:

- **državne obveznice,**
- **obveznice lokalnih organa vlasti,**
- **korporativne obveznice,**
- **hipotekarne obveznice.**